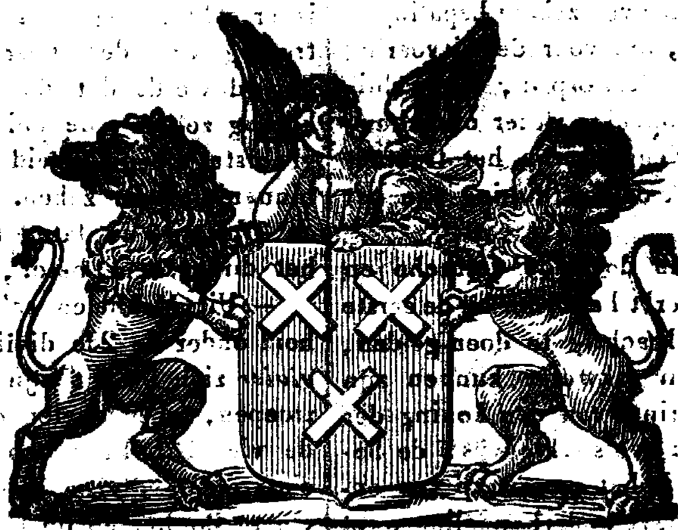
No. 122. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Dingsdag den 22 Mei.

De GOUVERNEUR der PROVINCIE NOORD-BRABAND, herinnert bij deze de besturen der Steden en Gemeenten in deze Provincie, alsmede de verdere Kollegien en Ambtenaren binnen dezelve, gelijk ook alle andere houders van pretentien, ten laste van het Rijk, over den jare 1831, dat de tijd tot het indienen van hunne Rekeningen, Memorien of Declaratien, achtervolgens de wet van 8 november 1815, n°. 36, met den *laatsten der aanstaande maand junij* finaal zal zijn verstreken, na welken dag geene derzelve meer zullen worden aangenomen; en noodigt hun mitsdien uit, om voor dat tijdstip, hunne stukken aan het Ministerieel Departement of andere autoriteit, dien het behoort, en daar zulks gebruikelijk is, in te zenden, zonder daartoe den uiterlijken termijn bij opgemelde wet gesteld, af te wachten; met observatie aan de Besturen, Kollegien en Ambtenaren, die dit zoude mogen aangaan, dat zij in hunne kwaliteit persoonlijk aansprakelijk zijn, voor het niet ten bepaalden tijd inzenden van alle reclamatien, welke zij ambtshalve behooren te doen, of die hun door hunne onderhoorige ter verdere verzorging ter hand gesteld of toegezonden moeten worden.

's Hertogenbosch, den 11den Mei 1832.

De Gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Mei.

Heden vertrekt Hare Majesteit de Koningin uit de residentie naar het Loo.

HH. KK. HH. de Prinsen hebben eergisteren, zaturdag, de troepen, uitmakende de 2de divisie van het leger te velde, onder bevel van Z. K. H. den Prins van Saxen Weimar, op de heide nabij Oirschot in oogenschouw genomen. Heden zullen HH. KK. HH., de legerschouwing voortzettende, de 3de divisie infanterie benevens de 2de brigade kavallerie, in de nabijheid van Eindhoven, en morgen de 4de of reserve divisie van het leger inspecteren. Naar men verneemt zullen de Prinsen zich daarna, over Bergen-op-Zoom, naar de Schelde, de Citadel en Zeeuwsch Vlaanderen begeven, om ook aldaar de krijgsmagt van den staat in oogenschouw te nemen.

— Uit 's Bosch meldt men, dat laatstleden zaturdag aldaar, aan de heeren officieren en verdere manschappen aan het hoofdkwartier geattacheerd, de Metalen Kruisen uitgereikt zijn; dezelve zouden ook, meende men, dien dag of zeer spoedig aan die van de onderscheiden divisien worden uitgedeeld. Volgens te 's Bosch loopende geruchten zou het groote hoofdkwartier des legers, met den 15den Junij aanstaande van daar naar Tilburg verlegd worden.

— De belgische dagbladen gewagen weder van het willekeurig, zonder reden, arresteren van twee hunner douanes in de omstreken van Maastricht door de bezetting dier vesting gedaan. Zie hier wat men ons deswegens van eene zeer geloofwaardige hand, uit die vesting van den 17den schrijft:

» Op den 14den dezer zijn door de veld-ontdekking twee belgische douanes, op den regter Maas-oever aangehouden, welke, tusschen de poteaux of grenspalen der belgische in-en uitgaande regten en tusschen de vesting, de landlieden hadden aangehouden en verpligt de regten van de levensmiddelen te betalen, welke zij naar Maastricht vervoerden. Deze douanes zijn den volgenden dag in vrijheid gesteld en aan den belgischen ontvanger van in-en uitgaande regten te Hees, overgegeven. Welligt mag men verwachten, dat de belgische dagbladen van mishandelingen, den bewusten belgische ambtenaren aangedaan, zullen gewagen; dit kan echter stellig tegengesproken worden, daar dezelve alhier den nacht en dag hun verblijf hebben gehouden in de officiers-wacht aan de Oude-wijcker-poort en wel onder bescherming van den kommanderende officier, die hun tegen alle mishandeling gewaarborgd en het noodige voedsel verschaft heeft.

» Gisteren namiddag, wordt er voorts in hetzelfde berigt vermeld, is aan de Oude-wijcker-poort alhier een belgische gendarme met paard en in volle wapenrusting aangekomen; hij behoorde tot de brigade van Visé, was te 's Bosch geboren en in het begin der onlusten als marechaussée in garnizoen te Kortrijk gevangen genomen en daarop gedwongen bij de belgische gendarmen dienst te nemen. — Hij was nog denzelfden dag van Visé gedeserteerd.

» Volgens geruchten, alhier in omloop, zijn de belgische troepen die te Visé gekantonneerd waren en een bataillon van het 11e regiment, in garnizoen te Luik, op den 15den dezer naar Scherpenheuvel en Diest aangerukt."

— Het brusselsch dagblad *l'Emancipation* behelst eenen brief, uit Londen van den 15den gedagteekend, belangrijke bijzonderheden behelzende over het gebeurde, tijdens de uitwisseling der russische ratificatien, alsmede over de houding door het belgische bewind na deze ratificatie aangenomen; naar het zeggen van voormeld blad verdient dezen brief volkomen vertrouwen. Zie hier deszelfs hoofdzakelijken inhoud:

» Lord *Palmerston* had het eerst kennis van de bepalingen in welke de ratificatie van Z. M. keizer *Nicolaas* vervat was. Zij schenen hem van dien aard, dat zij eene bijeenkomst van den kabinetsraad vorderden, welke dan ook terstond bijeen geroepen werd. De russische plenipotentiarissen op het eind van dien raad geroepen en uitgenoodigd zijnde de gezindheden van hun hof bloot te leggen, verklaarden in ronde bewoordingen, dat de voorbehoudingen, in de ratificatie van Z. M. den keizer van Rusland vervat, door de betrekkingen van hun meester met Z. M. den koning van Holland bevolen werden, maar niet het minste nadeel toebragten aan den vredelievenden geest, die bij de bepalingen van het tractaat van 15 november had voorgezeten en dat *hunne instructien* hun vrijheid gaven deze verklaring te doen. Lord *Palmerston* vroeg hun, in tegenwoordigheid van prins *Talleyrand*, of zij dit gezegde met hunne handteekening wilden bekrachtigen, zij bevestigden zulks, waarop het onderhoud een einde nam.

» Alzoo was er een deel der moeijelijkheden dezer ingewikkelde onderhandelingen uit den weg geruimd; er bleef nog over de afkeer, op welken men zich verwachtte van wegen den plenipotentiaris van Z. M. den koning der Belgen. Ik geloof te kunnen zeggen, dat hij tot op het oogenblik zelven, waarop hij bij de conferentie geroepen werd, onkundig geweest is van de termen der russische ratificatie; zeker is het, dat graaf *Orloff*, tijdens zijn verblijf alhier, 't zij berekenend, 't zij uit minachting, zelfs aan het hof, zich gehouden heeft als den heer *van de Weijer* niet te kennen.

» Dit was het beslissend oogenblik. Prins *Talleyrand* en lord *Palmerston*, die den heer *van de Weijer* achting betuigen, wendden hunnen invloed aan om denzelfs afkeer te overwinnen. Zij stelden hem de keus voor, of den keizer van Rusland, zonder noodzakelijkheid en zonder nuttigen uitslag te beleedigen, eene beleediging die alles in het onzekere terug bragt; of de voltooijing van een tractaat, hetwelk Engeland en Frankrijk ten laatste vrijheid zou geven op de middelen van uitvoering te denken, hetgeen niet geschieden kon, zoolang de overeenkomst onvolledig bleef. Lord *Palmerston* belastte zich-zelven met de redactie van het protocol, in hetwelk vermeld moest worden de mondelijke verklaring der russische ministers aan prins *Talleyrand* en aan hem gedaan. De heer *van de Weyer* moest noch kon langer wederstand bieden.

» Een eerste redactie van het zeggen der russische plenipotentiarissen, omtrent den zin aan het voorbehoud van Z. M. te geven, lord *Palmerston* niet voldoende, schreef hij-zelf, dat de russische plenipotentiarissen *uit kracht hunner instructien* zich gemagtigd verklaarden van te zeggen, dat Z. K. M., sprekende van een *te sluiten tractaat*, tusschen Holland en Belgie, daardoor slechts eene onderlinge vrijwillige schikking bedoelde. Ik blijf op dit punt staan, omdat deze verklaring, naar het gevoelen van lord *Palmerston* en den prins *Talleyrand*, in verband staat met artikel 24 van het tractaat van 15 november.

» Gij kunt dus nagaan met welk ongeduld men hier de ontvangst dezer acte bij den koning der Belgen, te gemoet zag. — Het antwoord is gisteren gekomen; het is eene nota van den [illegible] en door den heer *de Meulenaere* onderteekend.

» De ministeriele verzwikking heeft voor een oogenblik de vereenigingen van de conferentie geschorst; desniettemin is er mededeeling van de nota gedaan, welke de goedkeuring draagt van lord *Palmerston* en prins *Talleyrand*.

» Zij houdt een beroep op de goede trouw der mogendheden [illegible] eene inroeping van het regt op den plegtig beloofden [illegible]

de mogelijkheid van nieuwe onderhandelingen over zekere bepalingen van het tractaat van 15 november, welke, om voor de uitvoering vatbaar te zijn, aan onderhandelingen zijn onderworpen, uit te sluiten, maakt Z. M. de koning der Belgen de opening dezer onderhandelingen ondergeschikt aan de ten uitvoerlegging van het tractaat in al hetgeen [illegible] bepaaldelijk de ontruiming van het belgisch grondgebied.

» Het geheel der nota de goedkeuring van de beide fransche en engelsche diplomaten wegdragende, versterkt haar, om bij de eerste vereeniging der conferentie zich eenigzins krachtig te doen gelden, maar de russische plenipotentiarissen zullen gekwetst kunnen zijn door de misschien te regtstreeksche verklaring van den koning der Belgen, omtrent zijn voornemen van, op eene volstrekte wijs, de bepalingen van het traktaat te handhaven, die het voorwerp van onderhandelingen zouden geworden zijn, zoo deze onderhandelingen tot eenen uitslag niet geleidden, geschikt om door zijn gouvernement te worden aangenomen.”

De briefschrijver acht, ten slotte, de crisis waarin de conferentie zich bevond als gelukkig voorbij, en den maatregel van het belgisch gouvernement, in verband met de weder verandering in het engelsch binnenlandsch beheer, een grooten stap verder gemaakt tot eene voor Belgie voldoende oplossing.

BELGIE.

BRUSSEL, den 20sten Mei.

In de zitting der afgevaardigden van den 17den dezer is het ontwerp, waarbij aan de officieren der voormalige vrijkorpsen eene som van 60,000 guldens toegekend werd, met 58 stemmen van de 73 tegenwoordig zijnde leden aangenomen. 5 Leden stemden tegen en de overigen onthielden zich van de stemming, uit hoofde zij de discussien zeiden niet bijgewoond te hebben, met uitzondering echter van den heer *de Merode*, die, uitgenoodigd zijnde de reden van het weigeren zijner stem op te geven, in vrij scherpe bewoordingen de redenering zijner medeleden begon te gispen, welke, zeide hij, nu op eene overdreven wijs de ware of veronderstelde misslagen van de lieden, die zich aan de openbare dienst wijden, afkeurden, dan buitensporig de lieden prezen, wier vorige daden veroordeeld te worden, doch die daarom nog geen wonderen van deugd of heldenmoed verrigt hadden; nu, vervolgde hij, wordt het volk voorgesteld als gebukt gaande onder den druk der belastingen, handel en nijverheid zoo kwijnend, dat men aan ambtenaren, dikwijls met familien bezwaard, een deel van hun tractement moest ontnemen; dan weder is de staat zoo rijk, dat hij zich niet te ruim in de belooningen kan betoonen, enz. Deze woorden wekten bijster veel misnoegen onder de leden en werden gedurig door luide blijken van ontevredenheid afgebroken. De president vorderde van den heer *de Merode*, dat hij zich eenvoudig bepaalde de reden van zijne niet-stem-uitbrenging op te geven, zonder in verdere ontwikkelingen te treden. Eenige bittere woorden werden er tusschen de heeren *Robaulx* en *Gendebien* en den heer *de Merode* gewisseld; de eerste vergeleek den laatsten bij een meester met de plak voorzien, terwijl de heer *de Merode* meende, dat de heer *de Robaulx* dikwijls nog een veel strenger onderwijzer was. De heer *de Merode* ten laatste gedrongen wordende zich bepaalder uit te drukken, zeide, dat hij oordeelde dat zoo men de natie lasten ten behoeve van particulieren, oplei de, de vrijwillige officieren geen regt op zoodanige voordeelen hadden, waarin niet tevens de vrijwillige onder-officieren en soldaten der vrijkorpsen deelden; dat hij derhalve de ƒ 60,000 wel als eene gratificatie wilde aangemerkt hebben, maar niet als vaste toelage, zoo dat deze som dan ook de laatste behoorde te zijn, die men aan de vrijkorps-officieren toestond.

De vergadering ging, daarop tot de behandeling van de wet op de mijnen over, waarmede men tot het 2de artikel vorderde.

In hare vergadering van gisteren heeft de kamer hare discussien over het ontwerp op de mijnen voortgezet. De artikels 3 en 4 van het ontwerp werden na veel discussien gesupprimeerd en voorts, op voorstel van den heer *Delhaye*, eene commissie benoemd, belast met de herziening der wet van 1810 op de mijnen, welke haar rapport der kamer zal voorleggen.

Gisteren is de senaat in geen genoegzaam getal leden opgekomen om te [illegible] een adres, ofschoon dan wat laat, den [illegible] dan; men heeft zulks [illegible] besloten.

— De zamenstelling van een geheel nieuw ministerie, waartoe eerst bepaaldelijk besloten was, schijnt vrij veel moeijelijkheden te ontmoeten. De tegenwoordige ministers hunne demissie gegeven hebbende, heeft men sedert verscheidene combinatien doch te vergeefs zoeken daar te stellen. De heer *de Clercq* is reeds tweemalen bij den koning geroepen, naar men voor stellig houdt, voor eene conferentie betrekkelijk de vorming van een ministerie. Tot heden is er echter nog niets beslist, behalve, naar men verzekert, de aftreding van den heer *Raikem*, minister van justitie, terwijl er gezegd wordt dat de heer *de Meulenaire*, op aandrang van den koning zelven, de buitenlandsche zaken zou blijven behouden. De grootste moeijelijkheid was iemand te vinden voor den post van binnenlandsche zaken. » Men wil,” zegt de *Courrier*, » den heer *de Theux* er in laten blijven, omdat hij goed katholijk is,” maar het dunkt hem beter, dat men een goed administrateur zocht.

— Uit Mechelen schrijft men dat er veel beweging en werkzaamheid onder de 2de divisie opgemerkt wordt, sedert de generaal *Duvivier* zich bij dit zijn legerkorps bevindt. Bij [illegible] waren de troepen, te Mechelen en omstreken gekantonneerd en bestaande uit de vier bataillons van het 8ste regiment, het 1ste regement lanciers en de divisie veld-artillerie van den majoor *Kessels*, naar de vlakte Bonheiden opgebroken en aldaar door de generaals *Duvivier* en *Marneffe* geïnspecteerd. Bij die gelegenheid had (volgens den *Belge*) de generaal *Duvivier* de officieren in dezer voege toegesproken: » Mijne heeren, ik heb u heden op deze vlakte laten bijeenkomen, om ons te gewennen orde en eenheid in onze bewegingen te brengen. Het vaderland zal weldra onze pogingen vorderen; de koning gelast mij u aan te kondigen, mijne heeren, dat hij het bevel over het leger op zich zal nemen. Welke diensten de koning ook van ons vorderen moog, om de vrijheid, de onafhankelijkheid en den roem van ons schoon en dierbaar vaderland te verzekeren, ieder zal, durf ik hopen, zijn pligt doen; wat mij aangaat, mijne heeren, ik reken op u, zoo als gij op mij kunt rekenen, en weest verzekerd dat ik mij gelukkig zal achten, daar, waar gevaren zijn, die met u te deelen.”

Bij de overige bewegingen dezer dagen in ons leger, kan gevoegd worden, het overbrengen van het hoofdkwartier van de leger-afdeeling in de Vlaanderen, onder bevel van den generaal Niellon, van Gent naar Termonde. Voorts is er gisteren een artillerie-transport met oorlogs-munitien, van hier naar Mechelen verzonden; aan de versterking van het korps koninklijke guides wordt ernstig gedacht; eergisteren zijn een twee honderd paarden, uit Hanover afkomstig, voor hetzelve hier aangekomen.

Het 4de regiment infanterie is tegenwoordig in de ommestreken van Hasselt gekantonneerd; twee bataillons zijn in de stad, de beide overige daar buiten. — Uit de stedelijke registers dier stad blijkt het, dat de inwoners, sedert de revolutie, 800,000 inkwartieringen gehad hebben; daar er nu 400 huizen voor inkwartiering aangeslagen zijn, geeft zulks 2,000 man voor elke woning.

— De graaf *de Lalaing* is bepaaldelijk, volgens een onzer bladen, aan de Weener ambassade geattacheerd. De heer *de Sauvage* zou naar Berlijn in plaats van naar Petersburg als gezant gaan. Welke bestemming men nu den heer *Goblet* wilde geven, was nog niet bekend.

— Naar men verzekert heeft de heer *van de Weijer* uit Londen brieven van de lords *Grey* en *Palmerston* medegebragt, eene goedkeuring over zijn jongst gedrag inhoudende. Deze brieven zijn direct aan ons gouvernement, en men zegt zelfs aan den koning gerigt. Men merkt op, dat de heer *van de Weijer* beter had gedaan, dan deze brieven mede te brengen, van de conferentie de vervalling der 24 artikelen te vorderen. Men wil nu dat onze gezant, trotsch op dit *satisfecit* der conferentie, zich voorstelt, van den heer *de Meulenaere* eene herroeping te vorderen van deszelfs afkeuring, opzigtelijk zijn gedrag, in de kamer van gedeputeerden betuigd.

— Wij kunnen verzekeren dat er, zelfs vóór het adres van de kamer der vertegenwoordigers, naar Londen eene directe nota van ons kabinet was gezonden geworden, om de conferentie te doen weten, dat de russische ratificatie en de protocollen n°. 58 en 59 door koning *Leopold* nimmer in een' anderen zin begrepen noch aangenomen zouden worden dan den volgenden: Alle niet gereserveerde bepalingen moeten vooraf en in de eerste plaats door Holland worden ten uitvoer gelegd. Eerst na deze voorafgaande ten uitvoer legging zal Belgie zich gezind toonen in onderhandeling te treden, doch alleen met Holland en zonder de vijf mogendheden daarin toe te laten, onder welken titel ook, tenzij die van bemiddelaars. In dezelfde nota was gevoegd, dat koning *Leopold* zich nog voorbehield, alle aangevangen onderhandelingen met Holland te [illegible], zoo hij oordeelde, dat deze onderhandelingen niet [illegible] wijze door Holland gevoerd werden, onmiddelijk na derzelver opening en eerst na de ten uitvoer legging der niet gereserveerde artikelen. Het antwoord op deze nota is in de depeches vervat, welker aankomst met den courrier *Grotch* wij gisteren vermeld hebben. Tot heden zijn wij nog onkundig van den aard dezes antwoords. (*Courrier.*)

— In zijn nommer van zondag zegt de *Courrier*, dat de koning, in gedachte nota van ons gouvernement aan de conferentie, zegt, na te hebben doen opmerken, dat de gemaakte voorwaarden door de drie mogendheden het voorwerp van [illegible] on-

derhandelingen niet konden uitmaken, dan na de ten uitvoer legging van het tractaat: dat hij (de koning) zich uitdrukkelijk het regt voorbehoudt, den uitslag dier onderhandelingen te kunnen verwerpen, zoo dezelve met den voorspoed en de waardigheid van België streed.

— Onze bladen doen opmerken, dat de heer *Thorn* te Luxemburg door geen hollandsche gendarmen maar door Pruissische soldaten bewaakt wordt.

— De berigten alhier uit Londen, van den 15den des avonds, ontvangen, houden als stellig, dat het ten gevolge der zamenkomst van lord *Grey* met den koning beslist was, dat al de ministers zouden aanblijven. De *Courier* van den 16den hield, dat die zamenkomst in allen opzigte voldoende was geweest; de aanvragen om gelden aan de bank, hadden, volgens *de Globe*, weder opgehouden; de grootste rust bleef te Londen en in de provincien heerschen. De 3 pCt. geconsolideerden stonden op 84⅞.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den Mei.

Het gerucht dat zich reeds gisteren vrij algemeen verspreid had, dat namelijk de heer *Casimir Perier* eindelijk voor zijne langdurige ziekte was bezweken, heeft zich bevestigd. Gisteren morgen ten zeven ure is hij overleden. De *Moniteur*, welke dezen morgen daarvan met weinige woorden kennis gaf, hield tevens eene korte lofspraak niet alleen op de bekwaamheden, maar ook op de beginselen door dezen staatsman gevolgd. » In een oogenblik van algemeenen rouw was het ongepast om een over dit onderwerp uit te weiden; doch de natie had zich die staatkundige beginselen, welke den vrede van buiten, en de uitvoering der grondwet van binnen beoogden, eigen gemaakt. De verkiezingen van het vorige jaar hadden in de vertegenwoordigende vergadering eene meerderheid gebragt, die dezelve heeft goedgekeurd. Het stelsel ging niet van de uitvoerende magt alleen, maar ook van de beide overige uit, het moest dus behouden blijven, al ware het, dat er eene verandering van personen voorviel. Dat Frankrijk dan, op het oogenblik waarin hetzelve een zijner eerste burgers verloren heeft, wete, dat de staatkunde dezelfde zal blijven, en niet zal gewijzigd worden, zoolang de natie haren steun daaraan niet ontzegt. De vrede en de grondwet hebben tot nu toe hare wenschen vereenigd, en het bestuur zal den last, welken het heeft aangenomen, om deze beide weldaden te behouden, getrouw vervullen."

Wanneer men dit artikel als uit eene officiele pen gevloeid mag beschouwen, dan is het genoegzaam onbegrijpelijk, dat de geruchten omtrent eene nieuwe zamenstelling van ministerie zoo zeer uiteenloopende blijven, en al dikwerf zich in eenen geest doen hooren, die met deze bedoelingen weinig overeenstemt. Vooral de bladen der oppositie zien in de tegenwoordige omstandigheden de volstrekte noodzakelijkheid, om de staatkunde van Frankrijk te wijzigen, en de leiding derzelve aan de eigenlijke voorstanders der revolutie, de mannen der beweging, te vertrouwen. Als zoodanig worden dan genoemd de heeren *Salverte*, *Odilon Barrot*, *Clauzel*, ja zelfs hebben eenigen den heer *Mauguin* een ministerie willen opdragen. Wat er van dit alles worden mag, kan intusschen nog door geene gissingen worden aangewezen; doch de *Constitutionnel*, die hoezeer niet geheel tot het ministerie behoorende, nu en dan als half officieel kan worden aangemerkt, verzekert, dat er tot heden morgen geen besluit was genomen, maar dat men de noodzakelijkheid van eene aanvulling in het ministerie had ingezien, en morgen welligt tot een besluit zoude komen.

— De heer *Augustijn Perier*, broeder van den overledenen is tot de waardigheid van Pair verheven.

— De Cholera-ziekte heeft in de laatste dagen afgenomen, het bulletin van gisteren telt niet meer dan 16 overledenen.

— De Generaal *Lamarque* is nog in een bedenkelijken toestand, evenwel niet zonder hoop op herstel.

— Aan de weduwe van den heer *Cuvier* is door het bestuur voorloopig een pensioen van 6000 franken toegelegd.

— Volgens den *Messager des Chambres*, zoude de hertogin van *Berry*, op fransch grondgebied, terwijl zij gereed stond om naar Nizza te gaan, gevangen zijn genomen. Dit berigt echter stemt weinig overeen met dat van andere parijsche bladen, die brieven uit Italie mededeelen, volgens welke de hertogin zich aldaar zoude bevinden.

— Bij het leger van het Noorden schijnen eenige bewegingen plaats te hebben. De maarschalk *Gerard* is met den militairen intendant *de Lanentille* van hier naar Valenciennes vertrokken. Depeches van den belgischen generaal *Evain* zouden tot het een en ander aanleiding hebben gegeven.

— Eergisteren is het lang verwachte regtsgeding tegen de *Gazette de France* voor het hof van assises behandeld en uitgewezen. Het publiek ministerie heeft bij monde van den heer *Persil* in de verklaring van 28 maart, waarbij de beginselen dezer partij volkomen worden blootgelegd, eene poging gezien om het bestuur omver te werpen. De verantwoordelijke redacteur de *Fleury*, is door den heer *Genoude*, die juist twee dagen vroeger op vrije voeten was gesteld, verdedigd geworden; de gedeputeerde *Berryer* is voor den heer *Fouquet* opgetreden. Ten slotte is de heer *Fleury* tot eene gevangenisstraf van negen maanden en eene boete van 2000 franken veroordeeld, doch de heer *Fouquet* vrijgesproken.

— De fondsen stonden ter beurze van heden: de 5 pCt kont. en op tijd 96,60; de 3 pCt kont. 69,80; op tijd 69,85; Nap: renten 82; Sp. perp. 58¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den Mei.

Volgens berigten uit Italien van het begin dezer maand is het binnen trekken der pausselijke karabiniers te Ancona spoedig door ernstige onlusten gevolgd. Daar aan deze troepen de handhaving der goede orde, en de maatregelen van politie zijn opgedragen, hebben zij zich op last van den legaat, die te Osimo voor als nog zijn verblijf houdt, van een burger der stad meester gemaakt, die zich waarschijnlijk tegen het wettig gezag had verzet, en dezen uit de stad gevoerd. Toen dit voorval den volgenden dag bekend werd is de bevolking op de been gekomen, en heeft men gewapend de karabiniers in hunne kazerne aangevallen. Een vrij ernstig gevecht, waarbij, vooral aan de zijde van het volk, eenige gekwetsten zijn gevallen, is daarvan het gevolg geweest, en de Fransche troepen zijn eindelijk tusschen beide moeten komen om de orde te herstellen. Van het een en ander is vervolgens aan den Franschen gezant te Rome rapport gedaan, en het is waarschijnlijk dit voorval, hetwelk tot het overhaast vertrek van dien diplomaat naar Ancona, waarvan reeds de Fransche bladen gesproken hebben, heeft aanleiding gegeven.

— De berigten voorts uit de legatien zijn niet zeer gunstig. Bij den terugtogt der Oostenrijksche troepen, zijn de ontruimde plaatsen dadelijk door pausselijke troepen bezet, doch zijn ook hierdoor nieuwe geschillen en onlusten gerezen, welke den kardinaal *Albani* hebben genoodzaakt, den oostenrijkschen bevelhebber te verzoeken, dat hij den terugtogt zoude staken.

— Berigten van Alexandrien bevestigen de tijding, dat *Ibrahim-Bassa* eene vrij belangrijke overwinning op het eerste legerkorps der Porte behaald heeft, en voegen er bij, dat de Egyptische vloot, bestaande uit 8 groote schepen, 7 korvetten, 15 brikken, en een aantal kleinere vaartuigen op den 15den april de haven van Alexandrien verlaten heeft, om de Turksche scheepsmagt, zoo men zegt, bij het eiland Rhodus, in te wachten.

— De buitengewone Zwitsersche landdag is op den 9den dezer geopend. Alvorens tot eenige beraadslaging over te gaan heeft men de vraag geopperd, of de gezanten van Schweitz en Bazel, die slechts door een gedeelte hunner kantons waren benoemd, in de vergadering zouden worden toegelaten. Na langdurige debatten is het gebleken dat de meerderheid op dit punt geene instructien had bekomen, en zijn dus even als het vorige jaar de genoemde gezanten niet kunnen geweerd worden.

— De weinige afgevaardigden die in de vertegenwoordigende kamer van het hertogdom Nassau, zijn overgebleven, hebben hunne beraadslagingen niet alleen voortgezet, maar ook het budget van ontvangsten en uitgaven, aangenomen. Ofschoon de overige gedeputeerden niet algemeen in hun gedrag worden goedgekeurd, heeft echter deze handelwijze verwondering gebaard, en tot eenige ernstige onlusten te Wisbaden aanleiding gegeven.

WAARNEMINGEN OVER DE LUCHTSTROOMING IN DE HOOGERE GEWESTEN.

Doctor *Forster* sints lang gewenscht hebbende zijne waarnemingen over den dampkring der hoogere gewesten voort te zetten, besloot, vergezeld van den luchtschipper *Green*, op den 30sten april 1831 in een luchtballon op te stijgen. Om half zes ure des avonds vertrokken zij met eenen ligten veranderlijken wind te Moutshom, bij Chelmsford in Engeland.

De barometer stond op 29° 29 en de fahrenheitsche thermometer op 68°. De ballon welke 48 voet hoog en 32 voet breed was, steeg met eene zacht draaijende beweging spoedig tot op eene hoogte van van 1000 voeten boven het dorp Witte.

Daarop verminderde zich de snelheid der opstijging, en *Forster* merkte op, dat men zich in een anderen luchtstroom bevond, in geheel tegenovergestelde rigting werkende als de vorige.

Op eene hoogte van 4000 voet trok een andere luchtstroom den ballon van het zuid-westen naar het noord-oosten, in de rigting van Chelmsford naar het klooster Neu Holl. *Green* wierp een weinig ballast uit, waarna de ballon, zeer snel, in eene onregelmatige spiraal lijn opsteeg. De beweging was daarbij zoo zacht, dat men ze naauwlijks bemerkte.

Eindelijk op eene hoogte van 6000 voeten, bleef de luchtballon meer dan een kwartier uurs onbeweeglijk. *Forster* beschrijft de aangename gewaarwording, welke hij gedurende dien tijd ondervonden, het verrukkelijk gezigt dat hij beneden zich aanschouwde.

De reizigers wierpen andermaal ballast uit en stegen op nieuw, maar

weldra bespeurde *Forster* een onaangenaam gevoel in het oor, waarom hij de luchtklep opende, waarop de ballon tamelijk sterk zonk, (begunstigd door een lagere luchtstroom, welke hen naar Bloomfield bragt, waar zij 20 minuten voor 7 ure aankwamen.

Forster maakte op zijne luchtreis de volgende opmerkingen:

1°. In het oogenblik dat de luchtballon zich verhief, draaide hij langzaam om zich-zelve in dezelfde rigting als de aarde en hare planeten bij hunne dagelijksche omwenteling, namelijk van de regter naar de linker zijde. Bij het nederstijgen draaide zich de ballon in dezelfde rigting.

2°. De luchtstroomen welke men bij het stijgen opmerkte, heerschten den volgenden dag in dezelfde volgorde op aarde. Bij voorbeeld de zuidwesten wind, welke men het eerst ontmoet had, verscheen den volgenden morgen en bragt regen. Na talrijke proeven genomen te hebben meent *Forster* te kunnen besluiten, dat zulks eveneens plaats heeft met de meeste luchtstroomen van de hoogere gewesten, naar mate hunner klimmende volgorde.

De hoogere gewesten kunnen door de luchtballons niet bereikt worden, wegens de onmogelijkheid der ademhaling voor hunne geleiders.

NATUURLIJKE HOUTVLOTTEN OP DEN MISSISSIPI.

Onder de karakteristieke trekken des geweldigen Mississipi-strooms kan men als eenen der belangrijkste aanmerken het ongeloofelijk groot aantal drijvende boomen die hij naar de zee voert, of, met zand en modder bedekt op elkander stapelt en zich-zelven daardoor een dam vormt. Deze boomen vergaderen zich allengskens zoodanig, dat zij groote vlotten daarstellen. De reiziger *Darby* heeft in 1816 een dusdanig vlot beschreven dat 10 engelsche mijlen (3 en een derde uur) lang, 540 voet breed en over de acht voet dik was. Deze vlotten vergrooten zich bestendig door steeds bijkomende stammen. Ze volgen de rijzing en daling der vloeden en blijven dikwijls tamelijk lang op hetzelfde punt tot dat de stroom sterk aangroeijende ze in den mexikaanschen zeeboezem drijft, waar zij het Delta aan de monding van den Mississipi vergrooten en verder zeewaarts dringen. Men vindt voor deze monding ook ontzaggelijk groote vlotten, die een soort van rasterwerk vormen, hetwelk vele vamen diep en eene uitgestrektheid heeft van meer dan honderd vierkante uren. Deze vlotten zijn alle met modder bedekt, welke reeds planten voortbrengt. Zoude men hier niet den aard en de wijze ontdekken op welk zich de ligniten en steenkolen gevormd hebben?

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, 19 *Mei* 1832.

				gebl.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pct.	*f*	43	à $43\frac{1}{8}$	$43\frac{3}{16}$
Uitgestelde schuld.		$\frac{15}{16}$	à 1	
Kansbiljetten.		$16\frac{3}{4}$	à 17	$16\frac{7}{8}$
Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pct.		73	à $73\frac{1}{2}$	$73\frac{1}{4}$
Idem. idem., $3\frac{1}{2}$ pct.		58	à $58\frac{3}{4}$	$58\frac{1}{4}$
Oorlogs-lasten 1830. à 5 pct.		$90\frac{1}{2}$	à $91\frac{1}{4}$	91
Vrijw. geldl. 1831. à 6 pct.		$96\frac{3}{4}$	à $97\frac{3}{4}$	97
Nieuwe idem 1832. à 5 pct.		81	à $81\frac{1}{2}$	$80\frac{1}{4}$
Schatkist-biljetten, 6 pct.		99	à $99\frac{1}{2}$	$99\frac{3}{8}$
Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pct.		$85\frac{3}{4}$	à $86\frac{1}{2}$	$86\frac{1}{4}$
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootb. 3 pct.		$69\frac{1}{2}$	à 70	$69\frac{3}{4}$
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.*, 5 pct.		$92\frac{1}{2}$	à $93\frac{1}{4}$	93
Bij dezelfde $18\frac{28}{29}$, 5 pct.		$94\frac{1}{2}$	à $95\frac{1}{4}$	95
SPANJE, Certific. Amst., 5 pct.		50	à $50\frac{1}{2}$	$50\frac{3}{8}$
Dezelfde 3 pct.		$30\frac{1}{4}$	à $30\frac{3}{4}$	$30\frac{1}{2}$
Uitgestelde schuld.		$6\frac{3}{4}$	à $7\frac{1}{4}$	7

HOOI-VERPACHTINGEN.

De Notaris VAN DER ELST te *Werkendam*, zal publiek verpachten, om tweemaal te hooijen:

Op Woensdag den 30. Mei 1832, des voormiddags om 11 uren, ten herberge van C. BRETZ te *Werkendam*:

60 Bunders extra goed HOOILAND op den *Kievitswaard*, gelegen onder *Werkendam*, voor den Heer Notaris *A. Vermeulen*.

En ongeveer 30 Bunders best HOOILAND op den *Borchsesen-Polder* onder de *Werken*, voor den Heer *A. Blussé* van *Oud Alblas*.

Op Dingsdag den 5. Junij 1832, des voormiddags om 10 uren, in het huis staande op den *Kalverwaard*, gelegen onder *Werkendam*:

Ongeveer 50 Bunders extra goed HOOILAND op de *Kotte-Galei* in *Groeningswaard*, gelegen nabij gemelde *Kalverwaard*, voor de Heeren *J. Hansum*, *A. de Haas* en *R. Dekker*.

En op Woensdag den 6. Junij 1832, des voormiddags om 11 uren, ten herberge van C. Bretz te *Werkendam*:

58 Bunders extra goed HOOILAND op den *Kruiswaard*, gelegen onder [illegible] van *Cambon*.

En 8 Bunders best goed HOOILAND [illegible] der onder *Werkendam*, achter de Molen van den [illegible].

ADVERTENTIE.

De ondergeteekende WILLEM PIETERSE, gepatenteerd Commissionair in de Provincien Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Braband, woonachtig te Goes, Lange Vos, Lett. C No. 112, maakt aan zijne begunstigers bekend, dat bij hem verkrijgbaar zijn PLAATSVERVANGERS voor de Nationale Militie en Schutterijen, zoowel voor de reeds in activen dienst gestelde, als voor de aanstaande ligting der Schutterij, waarvoor men bij hem in voorraad reeds kan accorderen op solide Voorwaarden. De geinteresseerden kunnen zich adresseren ten kantore van Mr. *van der Horst* op de Vlasmarkt te Rotterdam; bij *C. van der Meulen* te Middelharnas; bij *P. Huiderhoek* te Sliedrecht; te Tholen bij *H. Cornelissen*; te Rozendaal bij den Heer Notaris *Bacx*; te Breda bij de Wed. *Vermunt*; te Tilburg bij de Wed. *van Roessel*, en te 's Bosch bij *de Laat* in de Zwaan.

W. PIETERSE,
Gp. Commissionair.

SPEELKAARTEN-, BONTPAPIER- EN PRENTEN-FABRIEK
VAN *F. FELIX*, TE AMERSFOORT.

BERIGT

Aan Heeren Boekhandelaren, Kasteleins en Grossiers in Speelkaarten.

Door de menigvuldige bestellingen om SPEELKAARTEN, van onderscheidene Steden en Plaatsen in ons Vaderland, ben ik te rade geworden; ja zelfs onnoodig geacht iemand van mijnen wege aan de respective woonplaatsen der Heeren Boekhandelaren enz., rond te zenden, maar neme door dit berigt de vrijheid, mijne nog overige geëerde begunstigers te verzoeken, mij ten spoedigsten met hunne opgaven te willen vereeren, om reden ik mijn voorraad daarna kan regelen voor de komende Wintertijd, en de Kaarten ook oneindig beter zijn, welke in den Zomer gemaakt worden als in het Najaar; verzoeke slechts de tijd te bepalen, wanneer men dezelve verkiest te ontvangen, hetzij in Augustus, September, October, November of vroeger, en mij voor de komende wintertijd de benoodigde voorraad op te geven. Die Heeren welke nog vooral Monsters en Prijscouranten begeeren, verzoek ik de aanvragen franco te doen, daar ik wederzijds dezelve franco zal toezenden onder kruisband. De ondervinding zal doen zien, dat thans mijn Fabriek in allen deele kan wedijveren tegen die van Braband en Duitschland, zoo wel in deugdzaamheid als ook den goedkoopen prijs.

Tevens recommandeer ik mijn BONTPAPIER en KINDERPRENTEN in de geëerde gunst van Heeren Boekhandelaren.

NB. Ook heb ik de eer te berigten, dat mijn Fabriek met 6 nieuwe fijne soorten wederom vermeerderd is.

*** Bij N. VAN DER MONDE te *Utrecht*, is van de pers gekomen:

I. *A. G. VAN ONSENOORT*, de MILITAIRE CHIRURGIE geschiedkundig beschouwd en met betrekking tot derzelves uitoefening, zoo bij de Land- en Zeemagt, als in de Koloniale dienst onderling vergeleken, benevens de pligten, die de Officier van Gezondheid, zoo in vrede als in oorlogstijd, doch inzonderheid op het slagveld, te vervullen heeft; gr. 8°. met het *welgelijkend Portret* van den *Schrijver* op *Chinees Papier*, benevens titel vignet voorstellende de afbeelding van een *Nederlandsch Veld-Hospitaal* tusschen de jaren 1701 en 1706. De prijs is . . . . *f* 2,40.

Ten voordeele der Verminkten.

Dit werk wordt niet algemeen in Commissie verzonden, maar moet voor rekening ontboden worden.

NB. Portretten zijn niet afzonderlijk te bekomen.

Nog wordt bij hovengemelde met goed succes gedebiteerd,

II. *A. G. VAN ONSENOORT*, bijdragen tot de geschiedenis der vorming van eenen KUNSTIGEN OOGAPPEL, gestaafd door praktische gevallen, met *gekleurde en andere platen* gr. 8°. . . . . . *f* 2,40.

Dit werk is als een openlijk bewijs van erkentenis door den verdienstelijken Schrijver opgedragen aan zijne Leerlingen.

III. Het WARE NUT en VOORDEEL der BESCHAVING, toegepast op, en in verband beschouwd met het Volkskarakter, ook met betrekking tot echte Vaderlandsliefde en Heldenmoed, door *ANONIMUS GELRUS*, gr. 8°. Prijs is . . . . . . *f* 0,90.

De verdienstelijken Schrijver van dit allerbelangrijkste stukje is reeds door vroeger uitgegevene werken, bij het publiek gunstig bekend. Hetzelve behoeft dus geene verdere aanprijzing.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda* is te bekomen:

TOPOGRAPHISCHE KAART van de Grensscheiding van Oud-Nederland, door den Kolonel *van Gorcum* in 3 bladen, opgeplakt in koker.

C. E. DURAND, dix jours de Campagne, ou la Hollande en 1831. . . . . 3,60.

Algemeen rapport der commissie tot het onderzoeken van den aard en de meest geschikte wijze van behandeling van den Aziatischen Braakloop. . . . . . . 1,25.

VERDAM, volledige verhandeling over de Stoomwerktuigen, met platen. . . . . 8,00.

VAN KAMPEN, geschiedenis van den 15jarigen vrede in Europa, 1. Deel. . . . . [illegible]

ENGELBERT GERRITS, gedenkstukken van Neerlands Heldendaden ter zee, van de vroegste dagen af tot op onzen tijd, 1e. deel met platen. . . . . . 6,90.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.